

केंद्र शासनाच्या ग्राहक मंचाचे बळकटीकरण
करणे (Strengthening of Consumer Fora) या
योजनेअंतर्गत शक्तीप्रदान समिती (Empowered
Committee) ची स्थापना करणे.

महाराष्ट्र शासन

अन्न, नागरी पुरवठा व ग्राहक संरक्षण विभाग

शासन निर्णय क्रमांक : ग्रासंअ-२०२०/प्र.क्र.६१/ग्रा.सं.४

मंत्रालय विस्तार, मुंबई - ४०० ०३२

दिनांक :- १९ जानेवारी, २०२१.

वाचा :- (१) केंद्रिय ग्राहक व्यवहार, अन्न व सार्वजनिक वितरण मंत्रालय, नवी दिल्ली
यांचे पत्र दि. ३१.८.२०२० सोबत प्राप्त ग्राहक मंचाचे बळकटीकरण योजनेच्या
मार्गदर्शक सूचना व निकष.

प्रस्तावना :-

ग्राहक संरक्षण अधिनियम, २०१९ अंतर्गतच्या राज्य ग्राहक तक्रार निवारण आयोग व जिल्हा ग्राहक तक्रार निवारण आयोग यांचेसाठी इमारत बांधकामासाठी आणि बांधकामाव्यतिरिक्तच्या बाबीसाठी केंद्र शासनाच्या ग्राहक मंचाचे बळकटीकरण या योजनेअंतर्गत राज्य शासनास अर्थसहाय्य प्राप्त होऊ शकते. त्यासाठी योजनेअंतर्गत गठित शक्तीप्रदान समितीच्या मान्यतेने केंद्र शासनास आर्थिक प्रस्ताव पाठविणे आवश्यक आहे. सबब, योजनेच्या मार्गदर्शक सूचनांनुसार ग्राहक मंचाचे बळकटीकरण या योजनेअंतर्गत शक्ती प्रदान समिती गठित करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती. याबाबत शासनाने खालीलप्रमाणे निर्णय घेतला आहे.

शासन निर्णय:-

१. सदर शासन निर्णयान्वये ग्राहक मंचाचे बळकटीकरण या केंद्र शासनाच्या योजनेअंतर्गत खालीलप्रमाणे शक्तीप्रदान समिती गठित करण्यात येत आहे :-

(१) सचिव, अन्न, नागरी पुरवठा व ग्राहक संरक्षण विभाग	- अध्यक्ष
(२) सह सचिव, अन्न, नागरी पुरवठा व ग्राहक संरक्षण विभाग	- सदस्य
(३) सचिव (बांधकामे), सार्वजनिक बांधकाम विभाग, मंत्रालय	- सदस्य
(४) प्रबंधक (प्रशासन), राज्य ग्राहक तक्रार निवारण आयोग, मुंबई	- सदस्य

२. शक्तीप्रदान समितीची कार्यक्षमता खालील प्रमाणे राहिल:-

- (१) केंद्र शासनास सादर करावयाच्या आर्थिक प्रस्तावांना मान्यता देणे.
- (२) समितीकडे सादर करण्यात आलेले प्रस्ताव हे संबंधित राज्य आयोगाशी सल्लामसलत करून सादर करण्यात आले आहेत याची खात्री करणे.
- (३) ज्या जिल्हा आयोगासाठी आर्थिक सहाय्य प्रस्तावित केले आहे, त्या जिल्हा आयोगामध्ये अध्यक्ष व सदस्यांचे पदे निर्माण असून सदर आयोग कार्यरत असल्याची खात्री करणे.
- (४) केंद्र शासनाकडून इमारत बांधकामासाठी आणि बांधकामाव्यतिरिक्त बाबींच्या खरेदीसाठी उपयोग केलेल्या निधीच्या उपयोगिता प्रस्तावास मंजूरी देणे.

- (५) जिल्हा आयोगाच्या स्थानिक गरजांच्या आधारावर बांधकाम किंवा पायाभूत सुविधांच्या बळकटीकरणासाठी निधीचे वाटप करणे.
- (६) वेळोवेळी उद्भवणा-या गरजा व आवश्यकता यांच्यानुसार कोणत्या आयोगास आणि किती निधी वितरित करावा हे ठरविणे.
- (७) राज्यांतर्गत अखर्चित शिल्लक इतर जिल्हा आयोगास त्यांची आवश्यकता आणि पात्रता यांच्या आधारावर पुनर्वाटप करण्याची शिफारस करणे.
- (८) केंद्र शासनाकडून मिळालेल्या निधीची उपयोगिता आणि बांधकामविषयक प्रगती यांचा नियमित आढावा आणि संनियंत्रण करणे.
३. उक्त शासन निर्णय, महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेस्थळावर उपलब्ध असून त्याचा संगणक सांकेतांक क्र. २०२१०११९१२०८४६६६०६ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षात्कृत करून निर्गमित करण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(पद्मावती काटीकर)
कक्ष अधिकारी, महाराष्ट्र शासन

प्रत,

- १) मा. राज्यपाल यांचे प्रधान सचिव
- २) मा. मुख्यमंत्री यांचे प्रधान सचिव.
- ३) मा. मंत्री अ.ना.पु. व ग्रा.सं. यांचे खाजगी सचिव.
- ४) मा. विरोधी पक्ष नेता, महाराष्ट्र विधानसभा/विधानपरिषद.
- ५) मा. राज्यमंत्री अ.ना.पु. व ग्रा.सं. यांचे खाजगी सचिव.
- ६) मा. अध्यक्ष, राज्य ग्राहक तक्रार निवारण आयोग, मुंबई.
- ७) सर्व मा. विधानसभा सदस्य/विधानपरिषद सदस्य.
- ८) मुख्य सचिव, महाराष्ट्र राज्य यांचे उपसचिव.
- ९) अप्पर मुख्य सचिव (वित्त विभाग) यांचे स्वीय सहायक.
- १०) सचिव, (अ.ना.पु. व ग्रा.सं.वि.) यांचे स्वीय सहायक.
- ११) सचिव (बांधकामे), सार्वजनिक बांधकाम विभाग, मंत्रालय यांचे स्वीय सहायक.
- १२) महालेखापाल (लेखा व अनुज्ञेयता), महाराष्ट्र १/२, मुंबई, नागपूर.
- १३) वित्तीय सल्लागार व उप सचिव कार्यालय, मुंबई.
- १४) प्रबंधक (प्रशासन/विधी) राज्य ग्राहक तक्रार निवारण आयोग, मुंबई
- १५) संबंधित जिल्हा कोषागार कार्यालय.
- १६) निवडनस्ती, ग्रासं-४.